गुहांबुद्धिम् ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ इतिशांतिप०मो०नै०भा०पंचसप्तत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १७५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ युवैवमोक्षार्थंयतेतेत्युक्तंतत्रमोक्षसाधनंयज्ञादिद्वाराधनमेवनि
र्धनानांतुदुर्लभोमोक्षइतिमन्वानःपृच्छति धनिनइति धनिनांकःकिंरूपः केनप्रकारेणसुखदुःखयोर्मुक्तिसंसारयोरागमः कथंचनिर्धनानांसुखदुःखागमइत्यर्थः स्वतंत्रिणःस्वशास्त्रानुसारिणः ॥ १ ॥ अमृत
त्वस्यतुनाशास्तिवित्तेनत्यागेनैकेअमृतत्वमानशुरितिश्रुत्यनुसारादकिंचनाएवमुच्यंतेनतुधनिनइत्युत्तरयति अत्रापीति शंआत्मसुखंतेनपाकःरागद्वेषादिराहित्यान्निर्मलः शंपाकस्तर्ककेधृष्टेमुनिभिश्चतुरं
गुलेइत्यनेकार्थः तेनशंपाकेनयद्गीतंतत्मांप्रतिकश्चिदब्रवीदितिद्वयोःसंबंधः ॥ २ ॥ कुचैलेनकुवस्त्रेण निर्धनत्वादन्नाच्छादनहीनइत्यर्थः ॥ ३ ॥ ४ ॥ अभिसंनयेत्दैवंयदिप्रापयेत्तर्हिनसंतुष्येदित्यादिना

किंतेधनैर्बांधवैर्वापिकिंतेकिंतेदारैर्ब्राह्मणयोमरिष्यसि ॥ आत्मानमन्विच्छगुहांप्रविष्टंपितामहास्तेक्वगताःपिताच ॥ ३८ ॥ भीष्मउवाच पुत्रस्यैतद्वचःश्रु
त्वायथाकार्षीत्पितानृप ॥ तथात्वमपिवर्तस्वसत्यधर्मपरायणः ॥ ३९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्व०मोक्षधर्म०पितापुत्रसंवादकथनेपंचसप्तत्यधिकशतत
मोऽध्यायः ॥ १७५ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिरउवाच धनिनश्चाधनायेचवर्तयंतेस्वतंत्रिणः ॥ सुखदुःखागमस्तेषांकःकथंवापितामह ॥ १ ॥ भीष्मउवाच
अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं ॥ शंपाकेनेहमुक्तेनगीतंशांतिगतेनच ॥ २ ॥ अब्रवीन्मांपुराकश्चिद्ब्राह्मणस्त्यागमाश्रितः ॥ क्लिश्यमानःकुदारेणकुचैलेन
बुभुक्षया ॥ ३ ॥ उत्पन्नमिहलोकेवैजन्मप्रभृतिमानवं ॥ विविधाम्युपवर्ततेदुःखानिचसुखानिच ॥ ४ ॥ तयोरेकतरेमार्गेयदेनमभिसन्नयेत् ॥ नसुखंप्राप्यसं
हृष्येन्नासुखंप्राप्यसंज्वरेत् ॥ ५ ॥ नवैचरसियच्छ्रेयआत्मनोवायदीशिषे ॥ अकामात्मापिहिसदाधुरमुद्यम्यचैवह ॥ ६ ॥ अकिंचनःपरिपतन्सुखमास्वाद
यिष्यसि ॥ अकिंचनःसुखंशेतेसमुत्तिष्ठतिचैवह ॥ ७ ॥ आकिंचन्यंसुखंलोकेपथ्यंशिवमनामयं ॥ अनमित्रपथोह्येषदुर्लभःसुलभोमतः ॥ ८ ॥ अकिंचनस्यशुद्ध
स्यउपपन्नस्यसर्वतः ॥ अवेक्षमाणस्त्रीँल्लोकान्नतुल्यमिहलक्षये ॥ ९ ॥ आकिंचन्यंचराज्यंचतुलयासमतोलयं ॥ अत्यरिच्यतदारिच्यंराज्यादपिगुणाधिकं ॥ १० ॥

संबंधः मार्गइति प्रथमांतपाठेतुसंनयेत्संप्राप्नुयात् ॥ ५ ॥ नवैइतिकामादिधर्मवानात्माचित्तंकामात्मा कामःसंकल्पोविचिकित्साश्रद्धाऽश्रद्धाधृतिरधृतिर्ह्रीर्धीर्भीरित्येतत्सर्वंमनएवेतिश्रुतेः त्वंतुस्वरूपेणअका
मात्मापिमनस्तादात्म्यात्भ्रांत्यातप्तायःपिंडवत्कामात्मेवसन्धुरमुद्यम्यधैर्येणयोगांगमणभारंचोद्वाश्रेयःमोक्षंप्रतिनचरसिनाभिमुखोभवसियत्तत्रकिंहेतुरात्मनश्चित्तस्यनईशिषेनईश्वरोभवसि उपालंभोयं
तेनचित्तस्यस्वाधीनत्वात्श्रेयआचरेदित्यर्थः ॥ ६ ॥ नास्तिकिंचनधनदारादिकंयस्यसःअकिंचनः परितःपतन्मच्छन् अनिकेतश्चरन्नित्यर्थः ॥ ७ ॥ पथ्यंमोक्षमार्गादनपेतं अनामयंनिर्विघ्नं अनमित्रपथःशत्रु
वर्जितःपंथाः दुर्लभःकामिनां सुलभःपारतंत्र्याभावात् ॥ ८ ॥ उपपन्नस्यवैराग्यसंपन्नस्य ॥ ९ ॥ १० ॥

Digitized by Google